

TERVEZZ, GYÁRTS, ADD EL!

Megint valami nagyon jó jött össze az idén az Otthon Design pavilonjában, ahol láthatóan kissé megcsappant a masszázskádak száma – noha, aki kerti medencét és masszázskádát vásárol, azt aligha érinti a minimálbér vásárlóerejének a csökkenése. A designszekció kimondottan ütős lett: az egymás mellett felsorakozó Download Design és Magyar Design stand egymást erősítették, impozáns jelenlétet biztosított a MOME, a Hello Wood és a Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola közös standja, mely végre újraértelmezte a szakképzés bemutatását a nagyközönségnek vásári körülmények között. Tóta József írása.

A Magyar Design szekció válogatásának egyik szempontja, hogy lehetőleg minden évben új résztvevők jelenjenek meg új tárgyakkal. Az idén néhány tervező nem egy-egy tárggyal volt jelen, hanem egy-egy kollekcióval. A Codoglani, a Hannabi, a Sixay markáns, de nem uralkodó jelenléte megadott egy alaphangot, amibe szépen beleillett a többi tervező darabja. A mezőny kétségtelenül erősebb lett, a kiállítási kép egységesebb. A szekcióban négy fő tárgycsoport jelenik meg hagyományosan: bútor, lámpa, lakberendezési kiegészítők, iparművészeti tárgyak. A

jórészt a MOME hallgatóiból álló kiállítógárdában a Formatervező Intézet, az Építész Intézet hallgatói állítottak ki leginkább bútorokat és lámpákat, a MOME textiltervezését Pető Katalin gobelinje, Orbán Orsolya „Centric” tárgycsaládjá és Szabó Dorottya portugál élményeken alapuló terítője és mintás papírpoharai képviselték.

Korpai Judit „Yucee” széke és Szabó Rákhel „I mód” rétegelt lemez asztala finoman jelzik, hogy a MOME Építészeti Intézetének bútortervezési koncepciója kissé megfáradt. Kovács Mátyás „Line light” plexi-fa lámpája és Petrányi Luca

„L...I” asztala ugyan szépített egy kicsit, de egyre inkább úgy tűnik, hogy a Formatervező Intézetben folyó bútortervezés erős vérfrissítést jelentett a MOME-n belül. Novák Gergely „Arnold” bútor szép példája a Formatervező Intézet markáns arculatára. Kiss Dorottya Magnifico lámpája mágneses impulzuson alapuló kapcsolóval működik, egy ötlet egyszerre lírai és meghökkenítő technológiai megfogalmazása. A Blum&Wolf lámpakollekciója néhány éve jelen van a magyar kiállításokon, a folyamatosan változó és fejlődő kollekció kiindulópontja eredetileg a

► **Hannabi kollekcio**

kötegből kivett furnérpap lámpatestté hajlítása volt. Az AU Workshop meglehetősen nyers tárgyakkal jelent meg, egy három deszkalapból bőr kötőelemmel összekapcsolt sámlit, egy méhviaszból készült tányérkollekción, és betonmaradékból öntött tálcák mutatják, hogy nagy szélsőségek között mozog a hazai tárgyfogalmunk. Asztalos Gabriella Wiener bútorai tekinthető talán a tárgyegyüttes ellenpólusának, ezt a tárgyat talán a mesterkélt túlfinomultsággal tudnánk jellemezni. A Magyar Design a HUNGEXPO támogatásával jött létre, Németh Gabriella szervezésében. A kiállításához tartozó szakmai program ezúttal egy beszélgetés volt Kodolányi Gábor, Lublós Zoltán és Rácz Anikó tervezők részvételével, a beszélgetés moderátora Hoffmann Petra, a Stilblog főszerkesztője volt. A beszélgetés a korábbi éveknél szerényebb külsőségek között, kisebb közönség előtt zajlott. Kiemelt értéke volt, hogy a tárgyak között a standon folyt. Az elsősorban fiatal magyar tervezőkből álló közönség számára a kiállított tárgyak mellett elhangzó mondatok különös tanulságot hordoztak. Nem egyszerűen műhelytitkokba való beavatásról volt szó, hanem egy szakma életközeli bemutatásáról. A tervezők nem az álmuk megvalósulásáról sztorizáltak, nem azt mondták, amit a tervezők ilyenkor mondani szoktak. Nem a marketing részeként fogták föl a jelenlétet. Őszintén beszéltek arról, hogyan jön – hogyan jöhet – létre egy tárgy, egy termék magyar viszonyok között. A munkájukról, annak nehézségeiről és szépségeiről beszéltek. Ezeknek a nehézségeknek része a kudarc és a próbálkozás is. A beszélgetők egyetértettek abban, hogy legkésőbb a diploma átvétele után azonnal mindent el kell felejtetni, amit az egyetemen mondanak a tervezésről, a koncepcionálásról és a marketingről. A magyar művészeti felsőoktatásból nagyon lassan kopnak ki azok a beidegződések, melyek abból az időkből maradtak itt, mikor a design még formatervezésnek hívtuk, volt gyártás és fogalmunk sem volt, mi az a design. A tervezők egybehangzó véleménye szerint magyar piacra tudatosan terméket tervezni illúzió, a marketingiskolák stratégiái semmit nem érnek, a tervezés folyamatában is paradigmaváltás zajlott le. Régen elmúlt az az idő, hogy a tervező megtervez valamit, amit aztán valaki majd legyárt. Az iskolaszagú kész terv jelentősége egyre csökken, a tervezési munka részévé vált a modellezés – a tervező intenzív részvétele a műhelymunkában –, a technológiai kísérlet, a próbálkozás, a friss ötlet azonnali kipróbálása. A tervező világszerte közel kerül a technológiához, jelen kell lennie a termék megszületésénél, Magyarországon ez egyszerűen kényszer. Itt a tervezőnek a teljes gyártási folyamatot a kezében kell tartania, senki nem fogja – mert nem tudja – őt megfelelően képviselni. Mostanára nyilvánvaló, hogy ez az egyedüli járható út Magyarországon. A Magyar Design szekció idejéig és eddigi kiállított darabjai kivétel nélkül mind azt tanúsítják, hogy az elmúlt egy-két évtizedben talpon maradt és a terméket

► **Sixay Furniture:**
Paul ülőke, Grace állólámpa

► **Blum&Wolf lámpa**

► **Korpai Judit: Yucee cube**

piacra tartó designerek mindannyian egyszerre menedzselik a vállalkozásukat, a tervezést és a kereskedelmet is. Termékük létrejöttében a tervezési folyamat csak a munka töredéke, a nagyobb részt a termék létrehozása, legyártása és eladása jelenti. Aki nem foglalkozik a gyártással és az eladással, annak egyszerűen nincs terméke. Kodolányi szerint ezt a terméket nem lehet iskolapadban tanultak alapján fölépíteni, és nem lehet alkalmazni azokat a stúdiókat sem, melyek a piackutatásra, a termék koncepció-nálisra vonatkoznak. Ő kitartást, szeretetet és szabadságot javasol a tervezésben. Szerinte a tárgyakat szeretetből veszik meg az emberek, a bútorok is impulzustermékek. Magyarország nagyon szűk piac, ezen belül is nagyon szélsőséges és kiszámíthatatlan, hiszen régióként, de akár megyé-ként is változnak a vásárlói igények és szokások. Praktikus az azt jelenti, hogy nem lehet ugyanazt a bútort eladni egy borsodi ügyvédnek, mint egy dunántúlinak. Bár az ötlet nagyon fontos elem a tervezés folyamatában,

ötletből ma Magyarországon nem lesz termék. A világ öles léptekkel halad, napról napra változik, a tervezésben a megérzésekre kell hagyatkozni, mert a folyamat nem kiszámítható. A beszélgetés egybehangzó tanulsága volt, hogy az oktatásnak sokkal gyakorlatiasabbnak és műhely közelinek kell lennie.

Kodolányi Gábor a leghatározottabban lebeszélte a fiatalokat minden formaal-talommal való bíbelődésről. Az ezekre vonatkozó oktatási koncepciókat régen meghaladta az élet, miképp magának a formaal-talomnak a tartalmát és értelmét is. Főleg időtöltés. A beszélgetés során elhangzottak kétségtelenül jelzik, hogy a felsőoktatás szerepét újra kellene pozicionálni ahhoz, hogy valóban érdemi intézményes szintű hazai designerképzésről beszélhessünk, ám az is logikusnak tűnik, hogy amíg a piac ennyire gyorsan változik, addig az oktatás nem tudja megelőzni az életet. Ha naprakész oktatást szeretnénk, akkor a hagyományos tervezési mantrák helyett az intuíció, a rögtönzés, a gyakorlatiasság és a sokoldalúság intézményes fejlesztése lehet az irány.

► Codogiani Lido komód

► Petrányi Luca: L...I

HILDEBRAND® LUMBER DRY KILNS

Vitathatatlan tapasztalat a világszerte felszerelt több mint 15.000 szárítótól

GREENKILN szárítók, a legenergiatakarékosabb szárítók a világon

Piacvezető a **HIGH[®]VAC** vákuum szárítók gyártásában

Kétfágányú **FOLYAMATOS SZÁRÍTÓK** kizárólagos gyártója

Green Kilns

See video at: www.Brunner-Hildebrand.com/GREENKILNS

Continuous Kilns

See video at: www.Brunner-Hildebrand.com/CONTINUOUSKILNS

Conventional Kilns

HIGH[®]VAC

Kronseder vacuum kilns

Pallet Kilns with ISPM

HILDEBRAND INTERNATIONAL
 Str. Santaului nr. 20
 445300 Tasnad
 Tel: +40 261 827597 Mobil: +40 730 107941
 Email: alex@hildebrand.ro
www.brunner-hildebrand.com

**HILDEBRAND
BRUNNER**